

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στο

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Παράρτημα 3 Κύριες οικονομικές τάσεις εντός της ζώνης του ευρώ μέχρι σήμερα

Η χρήση του ευρώ οδήγησε αρχικά σε σχετική σύγκλιση μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την οικονομική μεγέθυνση και τα επιτόκια.

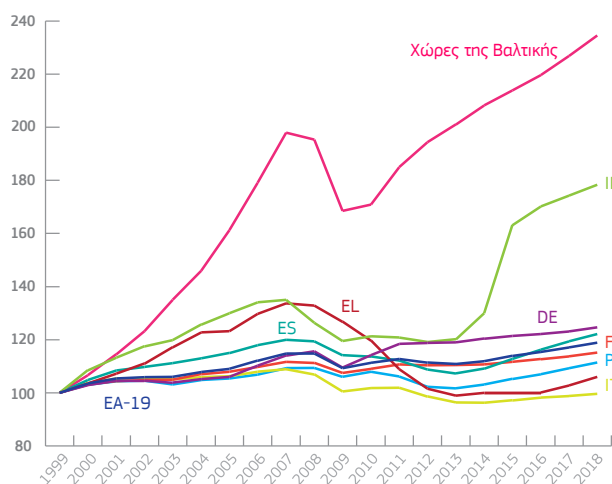
Ωστόσο, η κρίση έφερε στο φως ορισμένες σημαντικές διαφορές που είχαν συσσωρευτεί κατά τα προηγούμενα έτη όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, την αντοχή του τραπεζικού τομέα και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Οδήγησε επίσης σε μεγαλύτερες αποκλίσεις των οικονομικών αποτελεσμάτων.

Τα τελευταία έτη, ορισμένα στοιχεία υποδηλώνουν μια συνεχιζόμενη τάση μείωσης των αποκλίσεων. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται έντονες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, οι επιπτώσεις της κρίσης παραμένουν αισθητές και δεν είναι ακόμη ορατή μια ισχυρή διαδικασία επανασύγκλισης.

Παρότι κατά τα πρώτα έτη της ζώνης του ευρώ η μεγέθυνση ήταν σημαντική, σε πολλά κράτη μέλη το βιοτικό επίπεδο μειώθηκε πολύ κατά τη διάρκεια της κρίσης. Για παράδειγμα, ενώ η οικονομική μεγέθυνση στη Γερμανία αυξάνεται έκτοτε σταθερά, το ΑΕΠ της Ιταλίας παραμένει κάτω από τα προ της κρίσης επίπεδα. Δεν ανέκαμψαν στον ίδιο βαθμό όλες οι οικονομίες της ζώνης του ευρώ.

Τάσεις του πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ

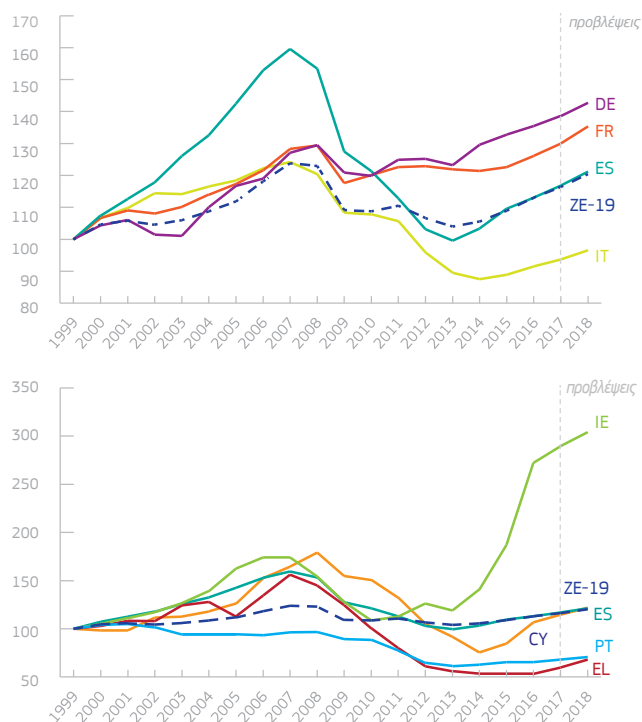
Δείκτης 1999=100

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ένας από τους λόγους στους οποίους οφείλονται οι αποκλίσεις των οικονομικών επιδόσεων είναι τα επίπεδα των επενδύσεων. Έπειτα από σημαντική πτώση κατά τη διάρκεια της κρίσης, οι επενδύσεις χρειάστηκαν πολλά έτη για να ανακάμψουν και μόλις κατά τα τελευταία έτη άρχισαν να σημειώνουν εκ νέου άνοδο. Οι επενδύσεις παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλές στα κράτη μέλη που αντιμετώπισαν οικονομικές δυσχέρειες κατά τη διάρκεια της κρίσης.

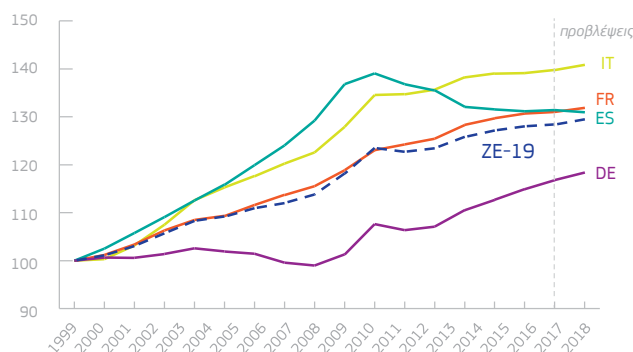
Τάσεις των συνολικών επενδύσεων Δείκτης 1999=100

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ανταγωνιστικότητα, εκφραζόμενη σε όρους κόστους εργασίας, εμφάνισε σημαντική απόκλιση κατά τα πρώτα έτη του ευρώ. Για παράδειγμα, στη Γερμανία τα επίπεδα του κόστους εξελίχθηκαν ιδιαίτερα θετικά σε σύγκριση με τη Γαλλία, την Ιταλία και άλλα κράτη μέλη. Στην Ισπανία το κόστος εργασίας διορθώθηκε σημαντικά μετά την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Τάσεις του ονομαστικού κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος Δείκτης 100=1999

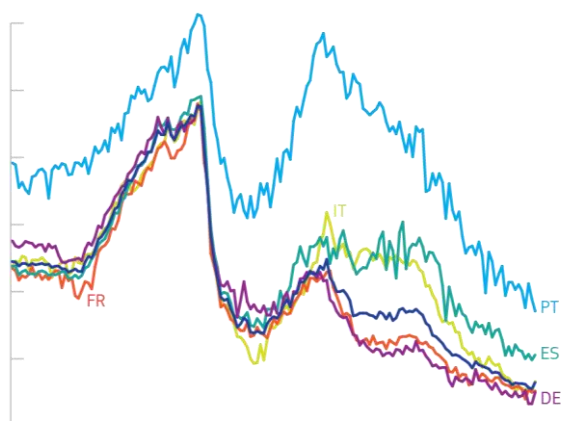
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς δείκτες, τα επιτόκια του ιδιωτικού τομέα συγκλίνουν από το 2012 και εξής. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές και οι

συνθήκες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων συνεχίζουν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την εθνικότητά τους. Επιπλέον, οι διακυμάνσεις του όγκου δανεισμού στην πραγματικότητα αυξάνονταν μέχρι το 2013 και μόνο στη συνέχεια άρχισε να σημειώνεται σύγκλιση.

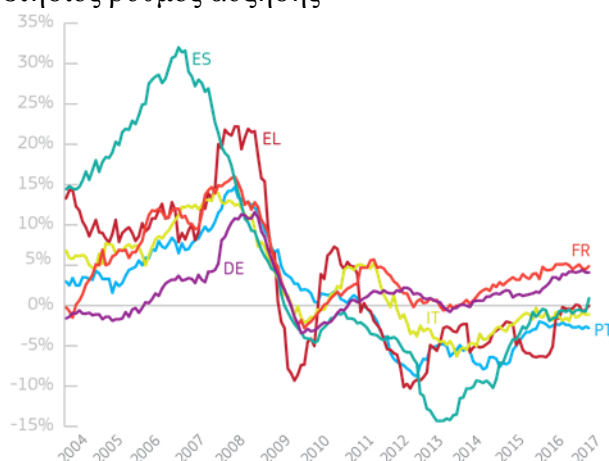
Τάσεις των επιτοκίων των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες και του ποσού των δανείων προς επιχειρήσεις

Επιτόκια σε %

Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

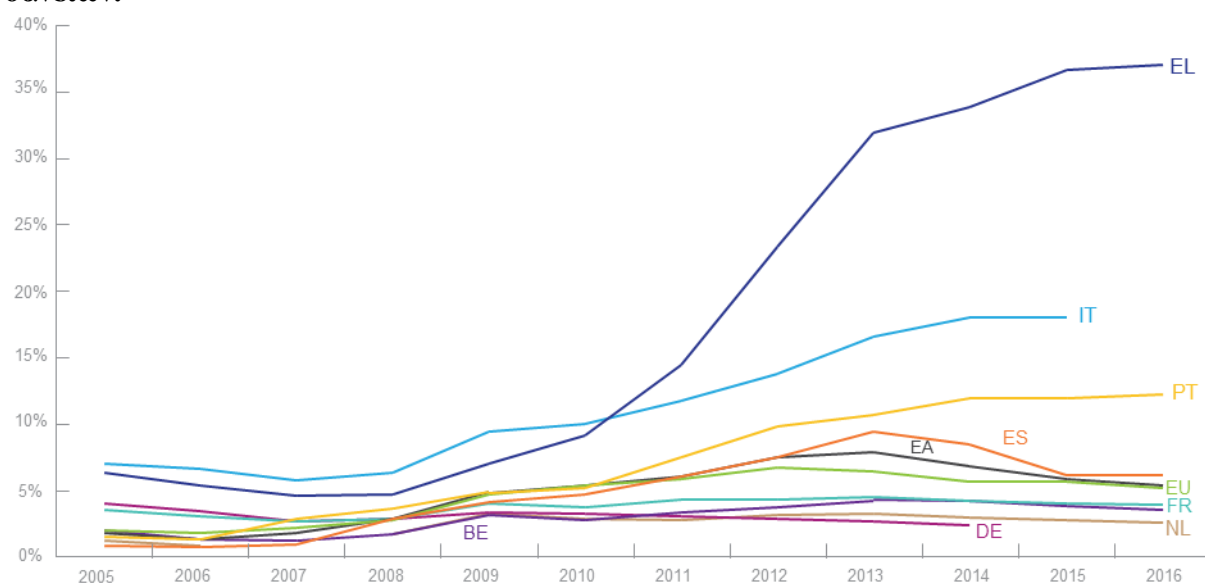
Ονομαστικό απόθεμα τραπεζογραμματίων, ετήσιος ρυθμός αύξησης

Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων – δηλ. των δανείων που χαρακτηρίζονται από πλήρη ή μερική αδυναμία πληρωμής – στον ισολογισμό των τραπεζών αποτελεί σύμπτωμα των ετών της κρίσης και πηγή αδυναμιών. Τα δάνεια αυτά είναι πολύ πιο διαδεδομένα στα κράτη μέλη του ευρωπαϊκού Νότου από οπουδήποτε αλλού εντός της ζώνης του ευρώ.

Τάσεις των μη εξυπηρετούμενων δανείων ως ποσοστού επί των συνολικών ακαθάριστων δανείων.

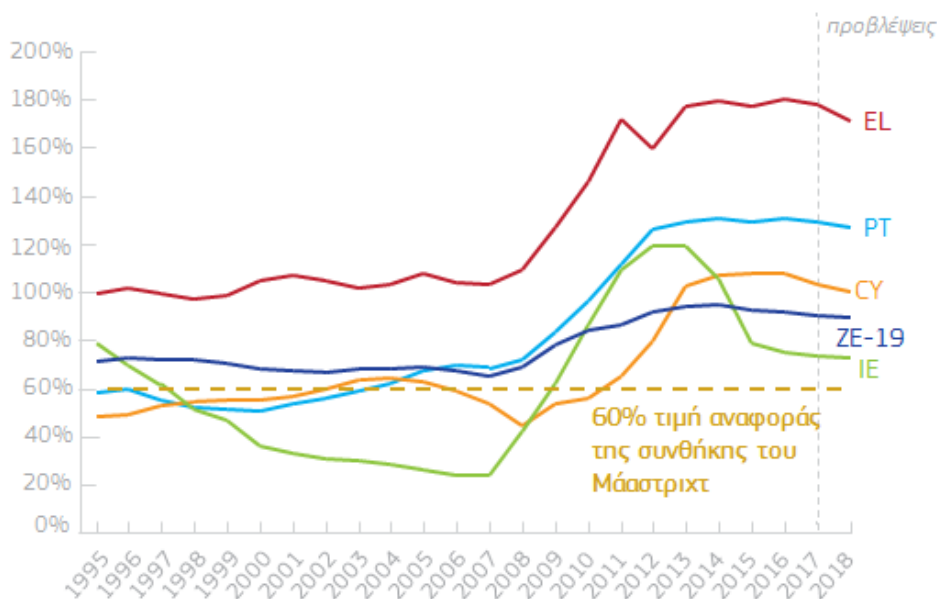
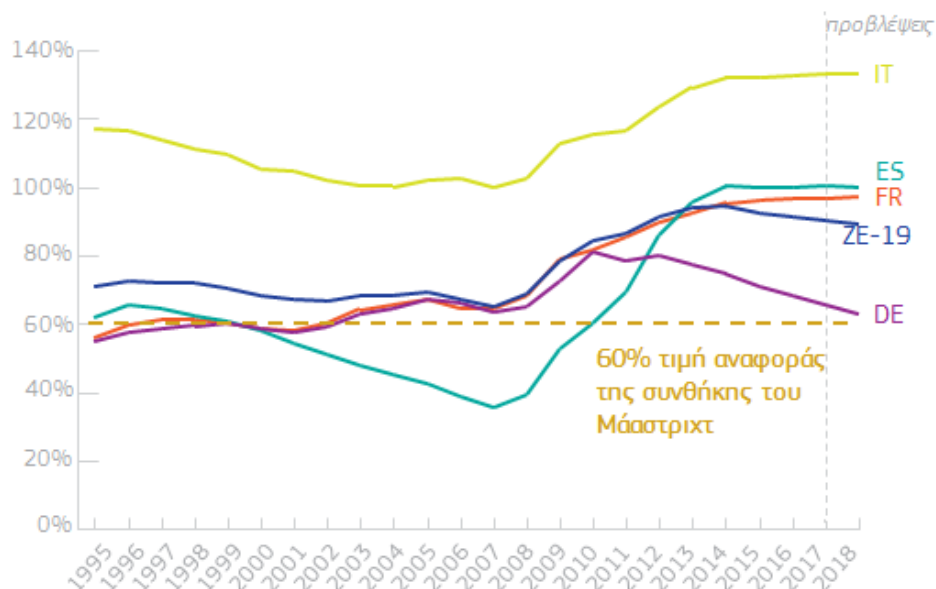

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τελευταία διαθέσιμα στοιχεία

Η κρίση οδήγησε σε σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους. Η τάση αυτή έχει ανακοπεί κατά τα τελευταία έτη και τα επίπεδα του δημόσιου χρέους έχουν αρχίσει κατά μέσο όρο να μειώνονται. Ωστόσο, εξακολουθούν να παραμένουν υψηλά και λίγα μόνο από τα κράτη μέλη έχουν επιτύχει σημαντική μείωση μέχρι σήμερα.

Τάσεις του δημόσιου χρέους

Ακαθάριστο χρέος γενικής κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή